

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 25Co/276/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2213225554
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 04. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubica Spálová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2016:2213225554.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v právnej veci žalobcu: Intrum Justitia Debt Finance AG, 6300 Zug, Industrienstrasse 13C, reg. č. CHE-100.023.266, Švajčiarsko, zastúpeného advokátom: JUDr. Ján Šoltés, so sídlom Bratislava, Karadžičova 8, proti žalovanému: H. R., nar. XX.X.XXXX, bytom F., V. XXX, za účasti vedľajšieho účastníka na strane žalovaného: Všeobecná ochrana práv spotrebiteľov, občianskeho združenia, so sídlom Bratislava, Šafárikovo nám. 7, IČO: 43 362 962, zastúpeného advokátom: JUDr. Patrik Podhorský, so sídlom Bratislava, Zámocká 36, o zaplatenie 4.640,04 Eur s príslušenstvom, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Dunajská Streda, č.k. 12C/15/2014 - 70 zo dňa 7. januára 2015, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa **ruší** a vec mu **vracia** na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom prvostupňový súd žalobu zamietol, žalovanému náhradu trov konania nepriznal a žalobcovi uložil povinnosť nahradiť vedľajšiemu účastníkovi trovy konania vo výške 338,01 Eur na trovách právneho zastúpenia, do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

Rozhodnutie prvostupňový súd odôvodnil právne aplikáciou ust. § 2 písm. a), § 4 ods. 1, ods. 2 písm. a) až i), ods. 3 zák. č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzavretia predmetnej zmluvy, § 52 ods. 1, § 54 ods. 1, § 100, § 101 a § 103, § 524 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, s poukazom na § 5b zák. č. 250/2007 Z.z.

Vyhodnotením vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že žalobe nie je možné vyhovieť. Vzhľadom k spotrebiteľskému charakteru predmetného zmluvného vzťahu súd z úradnej moci skúmal oprávnenosť nároku. Žalobca si uplatňoval žalobou zaplatenie nesplatenej úverovej istiny a poplatkov. Nárok ani na istine, ani na poplatkoch, ale žalobca žiadnym spôsobom nešpecifikoval, súdu nie je zrejmé ako nárok vznikol. V úverovej zmluve pritom absentujú náležitosti podľa § 4 ods. 2 písm. g), h), i) a k) (zrejme zák. č. 258/2001 Z.z.), v dôsledku čoho je potrebné tento spotrebiteľský úver považovať za bez poplatkov a bez úrokov, ako to vyplýva z § 4 ods. 3 cit. zákona s tým, že aj absencia iba jednej z týchto náležitostí má tie isté dôsledky. Vychádzajúc z toho potom žalovaný je povinný vrátiť žalobcovi len hodnotu toho, čo mu právny predchodca žalobcu poskytol bez akéhokoľvek navýšenia, a to po odpočítaní sumy, ktorú žalovaný zaplatil. V danom prípade je pritom zrejmé, že na úvere žalovaný platil, žalobca ale nepreukázal, koľko presne na úvere uhradil celkom, nie je preto možné ustáliť presne sumu na oprávnenom nároku a preto bolo potrebné žalobu v celosti zamietnuť. O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p. s tým, že úspešnému žalovanému náhradu trov konania nepriznal, nakoľko si ju neuplatnil. Súd pritom opomenul odôvodniť rozhodnutie v časti o náhrade trov konania vedľajšiemu účastníkovi.

Proti tomuto rozsudku v celom jeho rozsahu podal prostredníctvom svojho advokáta odvolanie žalobca, ktorým sa domáhal, aby odvolací súd s použitím § 220 O.s.p. napadnutý rozsudok zmenil tak, že žalobe v celom rozsahu vyhovie, pričom na náhradu trov konania žiadal popri žalovanom zaviazat' aj vedľajšieho účastníka, alternatívne žiadal, aby odvolací súd na základe § 221 ods. 1 písm. h) O.s.p. rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Vyslovil názor, že súd vec nesprávne právne posúdil. Poukázal na to, že v konaní predložil všetky jemu dostupné listinné dôkazy na preukázanie uplatneného nároku, pričom súdu navrhol vykonanie ďalších dôkazov, ktoré z objektívnych dôvodov predložiť nemohol a preto navrhol dožiadanie týchto dôkazov priamo od prvotného veriteľa pohľadávky. Súd bez ďalšieho tomuto návrhu nevyhovel, čo viedlo k záveru o nedôvodnosti a nepreukázaní nároku žalobcu. Predmetný právny vzťah vznikol na základe písomnej zmluvy o úvere zo dňa 22.8.2008. V spoločných ustanoveniach zmluvy je okrem iného uvedené, že zákazník potvrdil, že sa s obchodnými podmienkami oboznámil a zaviazal sa ich dodržiavať a zoznámil sa aj s formulárom o zmluvných podmienkach ako aj sadzobníkom, súčasne potvrdil prevzatie zmluvy o úvere vrátane textu obchodných podmienok formulára o zmluvných podmienkach a sadzobníka. Žalobca pritom vyžiadal formulár o zmluvných podmienkach k zmluve aj prehľad o platobnej histórii od prvotného veriteľa pohľadávky, avšak žalobca nedisponuje žiadnymi prostriedkami, ktorými by prinútil prvotného veriteľa k poskytnutiu týchto dôkazov a prvotný veriteľ túto súčinnosť žalobcovi odmietol poskytnúť. V tejto súvislosti poukázal na e-mailovú komunikáciu, ktorú pripojil. Podľa odvolateľa súd prvého stupňa bol v dokazovaní nedôsledný a rozhodnutie je tak postihnuté viacerými vadami. Zdôraznil, že žalobca si splnil jednak dôkaznú povinnosť aj povinnosť tvrdenia, na preukázanie tvrdení označil dôkazy. Zákon pritom umožňuje súdu vykonať aj tie dôkazy, ktoré k spravodlivému rozhodnutiu vedú, je tzv. notorieta a súd zo svojej činnosti musel vedieť, že k úverovej zmluve patrí aj formulár o zmluvných podmienkach v zmysle zák. č. 258/2001 Z.z. v znení s účinnosťou od 1.1.2008, pričom vzor formulára stanovuje Vyhláška MF SR. V tomto formulári sú obsiahnuté všetky náležitosti predpokladané § 4 ods. 1 Zákona o spotrebiteľských úveroch. Súd prvého stupňa, ale v predmetnej zmluve vyhlásil poskytnutý úver za bezúročný a bez poplatkov bez ďalšieho skúmania uvedenej skutočnosti alebo vykonania ďalších potrebných dôkazov. Súd preto v konaní pochybil a nedostatočne zistil skutkový stav, ak sa existenciou uvedenej formulára ani nezaoberal. Žalobca uviedol súdu informácie o existencii platobnej histórie a nemožnosti jej získania, a preto súd pochybil, ak zamietol návrh žalobcu s odôvodnením, že nepreukázal sumy na oprávnenom nároku. V tejto súvislosti poukázal na § 129 ods. 2 O.s.p. s tým, že edičná povinnosť môže byť uložená aj tretej osobe a je vynúiteľná poriadkovou pokutou. Bolo preto povinnosťou súdu túto platobnú históriu zabezpečiť od pôvodného veriteľa pohľadávky. Odvolateľ tiež zdôraznil, že žalovaný návrh žalobcu absolútne žiadnym spôsobom po stránke skutkovej ani právnej nerozporoval. Zdôraznil, že ochrana spotrebiteľa má svoje medze a nemožno ju ponímať ako obranu pred ľahkomyseľnosťou a nezodpovednosťou. Súd prvého stupňa nevykonával navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, ide o pochybenie súdu. Je daný aj odvolací dôvod podľa § 205 ods. 2 písm. e) O.s.p.

V ďalšom sa žalobca vyjadril k priznanej náhrade trov konania vedľajšiemu účastníkovi, pričom zdôraznil, že vedľajší účastník vstúpil do konania bez znalosti veci, a to až po účinnosti novely Zákona o ochrane spotrebiteľa v § 5b 250/2007, kedy už súd zo zákona musel prihliadať na prípadné premlčanie bez toho, aby sa toho spotrebiteľ dovoľával. Vzhľadom na vysoký štandard ochrany spotrebiteľa zákonmi aj súdmi je zbytočné a neúčelné, aby bol spotrebiteľ v konaní „chránený“ aj vedľajším účastníkom s vlastným právnym zastúpením. V tejto súvislosti poukázal na závery NS SR vo veci sp. zn. 6MCdo 5/2013, 7MCdo 1/2014, 2Sži/6/2014 a 2 Sži/10/2014, do pozornosti dal aj uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn. I.ÚS 615/2014. S poukazom na princíp právnej istoty poukázal na záväznosť rozhodnutí súdov vyššieho stupňa. Obdobne Ústavný súd ČR vo viacerých odvolateľom vymenovaných rozhodnutiach dospel k záveru o neúčelnosti trov s tým, že účelnosť vynaložených nákladov je podmienkou priznania ich náhrady. Záverom uviedol, že rozhodnutie súdu prvého stupňa považuje za nespravodlivé, nedostatočne odôvodnené a čiastočne nepreskúmateľné. Žiadal preto, aby odvolací súd vo veci vykonal potrebné dokazovanie a spravodlivo posúdil nárok žalobcu s poukazom na § 132 O.s.p. Zároveň si voči žalovanému a vedľajšiemu účastníkovi uplatnil vyčíslenú náhradu trov prvostupňového i odvolacieho konania.

Žalovaný ani vedľajší účastník odvolací návrh nepodali. Žalovaný predložil v odvolacom konaní podanie bez datovania, doručené prvostupňovému súdu dňa 9.10.2015, v ktorom požiadala o splátkový kalendár na celkovú sumu 529,41 Eur s tým, že prosí akceptáciu návrhu na splátky.

Vedľajší účastník prostredníctvom svojho advokáta predložil písomné vyjadrenie k doručenému odvolaniu žalobcu, ktorým navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdil a zároveň zaviazal žalobcu zaplatiť náhradu trov odvolacieho konania vedľajšiemu účastníkovi na trovách právneho zastúpenia vo vyčíslenej výške 169,40 Eur. Podľa neho právne posúdenie súdu prvého stupňa je plne v súlade s právnym poriadkom, pričom poukázal na to, že zmluva neobsahuje obligatórne náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ako aj na vady kontraktačného procesu, pričom na daný vzťah sa má v otázkach premlčania aplikovať Občiansky zákonník. V bode II. vyjadrenia vedľajší účastník poukázal na právne východiská a povahu právneho vzťahu, a v tejto súvislosti aj na rozhodnutie ÚS SR sp. zn. I.ÚS 402/2013-10 s tým, že na vec je potrebné aplikovať novelizované znenie § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka, čo potvrdil aj NS SR v rozhodnutí sp. zn. 3MCdo 14/2014. V ďalšej časti III. poukázal na obsahové nedostatky zmluvy podľa § 4 ods. 2 písm. e), g), i) Zákona o spotrebiteľských úveroch, v zmysle čoho je predmetný úver potrebné považovať za bezúročný a bez poplatkov, keďže žalovaný vrátil žalobcovi sumu 5.085,- Eur zanikla povinnosť žalovaného vrátiť finančné prostriedky v celej výške, čím zanikol dlh. V bode IV. vyjadrenia vedľajší účastník nad rámec odvolacích dôvodov poukázal na to, že kontraktačný proces trpí vadami, resp. nedostatkami, ktoré majú za následok, že zmluva nevznikla s tým, že po odovzdaní podpísanej žiadosti/zmluvy žalovanému po schválení úveru mala nasledovať druhá fáza akceptácie návrhu žalovaným. Keďže zmluva nevznikla, žalovaný mal potom vrátiť s poukazom na § 451 Občianskeho zákonníka poskytnuté prostriedky odo dňa nasledujúceho po ich poskytnutí, teda v auguste 2008 a od tohto momentu plynula premlčacia doba. Keďže žalovaný vrátil žalobcovi celú časť poskytnutej istiny, zanikla povinnosť žalovaného vrátiť finančné prostriedky v celej žalovanej výške. V bode V. sa napokon vedľajší účastník vyjadril k trovám vedľajšieho účastníka. Vyslovil názor, že jeho argumenty boli opodstatnené, úkony boli účelne vynaložené a preto žiada uhradiť trovy právneho zastúpenia. Zdôraznil, že aj upozoreniami na neprijateľné podmienky, námietku premlčania alebo iné kvalifikované právne hodnotenie v spotrebiteľskej zmluve vedľajším účastníkom treba považovať za účelný úkon a z tohto dôvodu nemožno neprihliadať na vyjadrenie vedľajšieho účastníka ohľadom obsahových náležitostí zmluvy. Trovy vedľajšieho účastníka je potrebné považovať za účelné aj s poukazom na uznesenie NS SR sp. zn. 6MCdo 5/2013, 7MCdo 4/2010, podobne II.ÚS 280/2011 s poukazom na čl. 47 ods. 2 a 3 Ústavy. Poukázal tiež na rozhodnutie ÚS SR sp. zn. III.ÚS 457/2014 ako i na rozhodnutia Krajského súdu Prešov sp. zn. 7Co/34/2012, Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 15Co/169/2012, 17Co/87/2012 a 13Co/193/2012.

Krajský súd v Tmave ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 204 ods. 1 O.s.p.), oprávnenou osobou - účastníkom konania (§ 201 O.s.p.), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 201 a § 202 O.s.p.), po skonštatovaní, že odvolanie má základné zákonom predpísané náležitosti (§ 205 ods. 2 O.s.p.), odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 205 ods. 2 písm. c) O.s.p.), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 O.s.p.), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je čiastočne dôvodné, v dôsledku čoho je nevyhnutné napadnutý rozsudok s použitím § 221 ods. 1 písm. f) O.s.p. zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

Predmetom prieskumu odvolacieho súdu s poukazom na odôvodnenie zamietnutia žaloby prvostupňovým súdom a uplatnenú odvolaciu argumentáciu žalobcom bolo posúdiť, či prvostupňový súd správne žalobu zamietol v časti úrokov a poplatkov vyplývajúcich z predmetného úveru pre v zmluve chýbajúce náležitosti podľa § 4 ods. 2 písm. g), h), i) a k) zák. č. 258/2001 Z.z., a v časti prípadného nároku na istinu preto, že žalobca neuniesol dôkazné bremeno a nepreukázal koľko presne na úvere žalovaný uhradil, v dôsledku čoho súd nemohol ustáliť sumu na oprávnenom nároku a preto žalobu zamietol.

Prioritne je potrebné poukázať na to, že prvostupňový súd správne uzavrel a odvolací súd sa s jeho závermi v tomto smere stotožnil, že pre v zmluve o spotrebiteľskom úvere chýbajúce náležitosti podľa § 4 ods. 2 písm. g) konečnú splatnosť spotrebiteľského úveru, písm. h) ročnú úrokovú sadzbu, písm. i) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov a písm. k) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov, podľa § 4 ods. 3 citovaného zákona v znení v čase uzavretia zmluvy, je nevyhnutné predmetný úver považovať za bezúročný a bez poplatkov. Všetky vymenované náležitosti musí v zmysle požiadavky zákona obsahovať zmluva o spotrebiteľskom úvere v jej písomnom vyhotovení. Preto neobstojí tvrdenie žalobcu v odvolaní, že tieto náležitosti majú byť obsiahnuté vo formulári o zmluvných podmienkach, ktorý podľa obsahu pripojenej zmluvy o úvere nebol ani formálne prehlásený za jej súčasť. Vzhľadom na to, nie je ani rozhodné, či spotrebiteľ ako dlžník prehlásil, že sa

s formulárom oboznámil a že mu bol doručený. S poukazom na vyššie odôvodnenú potrebu považovať predmetný úver za bezúročný a bez poplatkov potom, ako to správne uzavrel prvostupňový súd, žalobca by mal nárok iba na vrátenie nesplatenej časti istiny úveru. Je tiež pravdou, že žalobca sám nepredložil listinné dôkazy, ktoré by dostatočným spôsobom preukazovali výšku nesplatenej istiny.

Nie je ale možné prehliadnuť, že v priebehu prvostupňového konania žalobca prostredníctvom svojho advokáta na výzvu prvostupňového súdu reagoval písomnými podaniami, v ktorých uviedol, že výzve súdu na predloženie platobnej histórie splácania úveru nevie vyhovieť z objektívnych dôvodov, nakoľko týmto listinným dôkazom nedisponuje, avšak má ho k dispozícii jeho právny predchodca a preto navrhol súdu, aby na jej predloženie vyzval priamo prvotného veriteľa, a to spoločnosť GE MONEY, a.s., Bratislava. Podľa obsahu spisu prvostupňový súd tento žalobcom navrhnutý dôkaz nevykonal, čo v zmysle § 120 ods. 1 veta druhá O.s.p. ani nebol povinný, avšak v rozpore s § 157 ods. 2 O.s.p. v odôvodnení rozsudku nevysvetlil, prečo tento zásadný navrhnutý dôkaz nevykonal, keďže už z konštantnej súdnej judikatúry neodôvodnenie rozhodnutia súdom v rozsahu požadovanom zákonom je potom odňatím možnosti účastníkov konať pred súdom.

Odvolací súd považuje za potrebné poukázať na to, že konanie pred súdom musí vo všeobecnosti zabezpečiť pre účastníkov konania spravodlivú ochranu ich práv a záujmov. Na zabezpečenie tejto ochrany priznáva Občiansky súdny poriadok účastníkovi viaceré procesné práva, medzi ktoré patrí aj právo vyjadrovať sa k tvrdeným skutočnostiam, navrhovať dôkazy na ich vyvrátenie a vyjadrovať sa aj k právnym dôsledkom z nich vyplývajúcim. Potrebné je uviesť aj to, že podľa ustálenej právnej teórie a súdnej praxe dokazovanie v sporovom konaní je založené na iných základoch, ako dokazovanie v konaní nespоровom. Sporové konanie je ovládané prejednávacou zásadou, ktorá je tradične historicky chápaná tak, že tvrdiť skutočnosti a navrhovať na ich preukázanie dôkazy je vecou účastníkov konania. To znamená, ako už bolo konštatované aj vyššie, že iniciatíva pri zhromažďovaní dôkazov zaťažuje zásadne účastníkov a ukladá im povinnosť označiť dôkazy k preukázaniu ich tvrdení. Účastník má preto povinnosť tvrdenia (§ 79 ods. 1 O.s.p.) a povinnosť dôkaznú. Táto skutočnosť ale neznamená, že zákonná úprava sa zrieka zásady materiálnej pravdy. Táto zásada, ako protipól zásady formálnej pravdy, je vyjadrená v ustanovení § 153 ods. 1 O.s.p. Zákon v ustanovení § 120 ods. 1, veta tretia, O.s.p. vychádza z toho, že súd nie je pri vykonávaní dôkazov ani odkázaný na formálny návrh účastníka na vykonanie dôkazu, ale pripúšťa možnosť vykonať aj iné, účastníkmi konania nenavrhované dôkazy. Ich vykonanie však podmieňuje ich výnimočnosťou, ako aj ich nevyhnutnosťou pre rozhodnutie vo veci. Súd ale nie je povinný vykonať ani všetky dôkazy navrhované účastníkmi konania, keď ich vykonanie (nevykonanie) záleží na jeho hodnotení (§ 132 O.s.p.). Ak ale navrhnutý dôkaz nepovažuje za potrebné - nemieni vykonať, je povinný v súlade s § 157 ods. 2 O.s.p. v odôvodnení rozsudku vysvetliť, prečo k vykonaniu dôkazu nepristúpil.

Ak nedostatok riadneho odôvodnenia súdneho rozhodnutia je porušením práva na spravodlivé súdne konanie, táto vada zakladá dôvodnosť podaného odvolania (§ 205 ods. 2 písm. a) O.s.p. v spojení s § 221 ods. 1 písm. f) O.s.p.). Uvedená skutočnosť, že došlo v konaní k procesnej vade podľa § 221 ods. 1 písm. f) O.s.p. je okolnosťou, pre ktorú musí odvolací súd napadnuté rozhodnutie vždy zrušiť, pretože rozhodnutie vydané v konaní postihnutom tak závažnou procesnou vadou, nemôže byť považované za správne (mutatis mutandis NS SR sp. zn. 2 M Cdo 11/2013).

S poukazom na uvedené odvolací súd zrušil rozhodnutie prvostupňového súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 221 ods. 1 písm. f/ a ods. 2 O.s.p.).

Povinnosťou prvostupňového súdu bude prednostne sa vysporiadať s návrhom žalobcu na doplnenie dokazovania v navrhnutom smere, následne podľa výsledkov dokazovania vo veci opätovne rozhodnúť, pričom rozhodnutie je potrebné náležite v súlade s ust. § 157 ods. 2 O.s.p. odôvodniť a to včítane náhrady trov konania vedľajšieho účastníka. V novom rozhodnutí rozhodne prvostupňový súd opätovne o náhrade trov, včítane náhrady trov tohto odvolacieho konania (§ 224 ods. 3 O.s.p.).

Senát krajského súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je možné podať odvolanie.